

Projekt

z dnia 24 marca 2023 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W RADKOWIE**

z dnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Radków na lata 2023-2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40), w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447, poz. 1700 i poz. 2140 oraz z 2023 r. poz. 403) - Rada Miejska w Radkowie uchwala, co następuje:

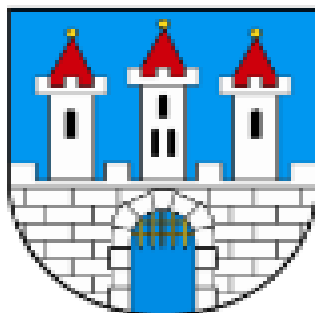
- § 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Radków **na lata 2023-2025** w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Radków.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Radkowie

Aleksander Mielniczuk

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Radkowie
z dnia 31 marca 2023 r.

**Gminny Program Wspierania Rodziny
w Gminie Radków
na lata 2023-2025**



Radków 2023

Spis treści

Wprowadzenie	3
I. Podstawa prawna	4
II. Wyjaśnienie pojęć	4
III. Charakterystyka Gminy Radków.....	5
IV. Diagnoza środowiska	5
V. Analiza SWOT w obszarze wsparcia rodziny	9
VI. Założenia i adresaci Programu	10
VII. Cele Programu	10
VIII. Realizatorzy Programu	11
IX. Realizacja Programu	11
X. Źródła finansowania	13
XI. Monitoring i ewaluacja Programu	14
XII. Oczekiwane efekty	14
Podsumowanie	15

Wprowadzenie

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina oddziałuje na dziecko przekazując mu system wartości oraz tradycje. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii, jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Dziecko i rodzina wymagają szczególnego wsparcia, troski i ochrony. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest naturalnym i niezastąpionym środowiskiem rozwoju dziecka. Zdarza się jednak, że funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników, których oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną. Rodzina wówczas nie potrafi sprostać swoim potrzebom i obowiązkom względem dzieci oraz skutecznie rozwiązywać problemy i sytuacje kryzysowe.

Niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost negatywnych zjawisk, które w konsekwencji mogą doprowadzić do rozpadu rodziny, całkowitego zerwania więzi rodzinnych jak i umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Dlatego niezbędne jest wsparcie rodziny, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Wszelkie działania pomocowe jednak powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem. Ważny jest obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej, zmierzający do przywrócenia naturalnych więzi i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pomoc społeczna wspiera i wspomaga, lecz nie zastępuje rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Jednym z rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość wsparcia asystenta rodziny - na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny, tj. rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów.

Występujące w rodzinie problemy często są złożone dlatego wymagają interdyscyplinarnych, skoordynowanych działań i rozwiązań wszystkich instytucji działających na rzecz dziecka i jego rodziny. Zarówno wszelkiego rodzaju uzależnienia, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy także ubóstwo i długotrwałe bezrobocie. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny, kuratorów sądowych, pedagogów szkolnych, policji, i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, krewnych a przede wszystkim aktywnością rodziny w dążeniu do poprawy własnej trudnej sytuacji.

Celem ochrony rodziny i zapewnienia jej kompleksowego wsparcia tworzony jest gminny program wspierania rodziny, którego realizacja należy do zadań własnych gminy. Gminny Program Wspierania Rodziny w gminie Radków na lata 2023 – 2025 stanowi kontynuację 3 - letniego programu, realizowanego w latach 2020 - 2022. Główną przesłankę programu stanowi

spójny skoordynowany system wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

I. Podstawa Prawna

Obowiązek wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wynikających z zapisów art. 176 pkt 1 ustawy z dnia z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.), jest zadaniem własnym gminy. Opracowanie programu oraz jego wdrażanie będzie realizowane w oparciu o następujące przepisy prawne:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci;
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Niniejszy program wspierania rodziny na lata 2023-2025 stanowi realizację dyspozycji ustawowej i jest spójny z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Radków na lata 2016 -2026.

II. Wyjaśnienie pojęć

- a) **rodzina dysfunkcyjna (dysfunkcyjna)** – to taka, która nie spełnia swoich funkcji ze względu na zaburzone relacje, zasady, pełnione role i nieprawidłową komunikację co powoduje brak możliwości zdrowego i pełnego funkcjonowania;
- b) **system pieczy zastępczej** – to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców, a obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczej oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej;
- c) **rodzina zastępcza** – rodzina, która tymczasowo bądź na stałe opiekuje się i wychowuje dzieci osierocone lub których rodzice nie są w stanie zapewnić opieki i wychowania. Rodzina ta pełni funkcję rodziców zastępczych bez zrywania więzi z rodziną biologiczną dziecka;

Rodziny zastępcze dzielą się na:

- spokrewnione – tworzone przez małżonków lub osoby, niepozostające w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej, będące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka;
- niezawodowe – tworzone przez małżonków lub osoby, niepozostające w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej, niebędącymi wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,

- zawodowe – w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne tworzone przez małżonków lub osoby nie pozostające w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania pieczy zastępczej, niebędącymi wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.
- d) **asystent rodziny** – termin ten został wprowadzony od słowa „asysta”, które jest określeniem osoby towarzyszącej komuś, współobecnej, pomagającej, będącej w pogotowiu. To osoba, która zajmuje się zawodowo wspieraniem rodziny przez określony czas, aby w przyszłości samodzielnie potrafiła ona pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. Asystent rodziny towarzyszy rodzicom we wprowadzaniu zmian w sposobie myślenia, zachowania oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci.

III. CHARAKTERYSTYKA GMINY RADKÓW

Gmina Radków to gmina miejsko - wiejska położona w Kotlinie Kłodzkiej i najbardziej wysunięta na południe część Dolnego Śląska, na pograniczu polsko-czeskim. Położona jest u podnóża Gór Stołowych i zajmuje powierzchnię 140 km² (13 991 ha). Gmina liczy 8633 mieszkańców według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku (dane Referatu Spraw Społecznych i Obywatelskich Urzędu Miasta i Gminy w Radkowie). W skład gminy wchodzi: miasto Radków i 12 wsi: Wambierzyce, Tłumaczów, Ścinawka Średnia, Ścinawka Górna, Ścinawka Dolna, Suszyna, Raszków, Ratno Górne, Ratno Dolne, Pasterka, Karłów.

IV. Diagnoza środowiska

Punktem wyjścia do określenia założeń Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych rodzin objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej. Z analizy tej wynika, że w roku 2022 z pomocy społecznej skorzystało łącznie 179 rodzin (w tym 392 osoby pozostające w rodzinach), zamieszkujących na terenie Gminy Radków. W porównaniu do lat ubiegłych zauważalna jest tendencja spadkowa osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Rodziny wymagające wsparcia borykają się z problemami na różnych płaszczyznach. Trudna sytuacja materialna, socjalno-bytowa, zdrowotna przyczyniają się do występowania trudności w samodzielnym zaspakajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Brak wystarczających środków na utrzymanie powoduje niespełnienie podstawowych funkcji ekonomicznych rodziny, bezradność, konflikty. Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Zespół działań o charakterze interwencyjnym i pomocowym w Gminie Radków podejmuje Ośrodek Pomocy Społecznej, który jest jednostką organizacyjną, realizującą zadania własne gminy oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Szeroko rozumiana pomoc społeczna, realizowana jest przy ścisłej współpracy Zespołu Interdyscyplinarnego, placówek oświaty, policji, Sądu Rejonowego, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodka Interwencji Kryzysowej, instytucji pozarządowych (Towarzystwa Przyjaciół Dzieci) oraz służby zdrowia.

Szczegółowe dane dotyczące rodzin dotkniętych problemami społecznymi oraz form udzielonego wsparcia na przestrzeni ostatnich lat, przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 1.

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2022 roku

Wyszczególnienie		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
			Ogółem	w tym: na wsi	
0		1	2	3	4
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1	263	179	119	392
w tym:					
świadczenia pieniężne	2	144	139	94	332
świadczenia niepieniężne	3	139	95	64	243
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej – ogółem	4	X	492	293	1276
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	5	X	259	174	368

Źródło danych: sprawozdawczość OPS

Tabela 2.

Powody przyznania pomocy społecznej w 2022 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba Rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	86	190
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	4	4
Potrzeba ochrony macierzyństwa	23	115
W tym: Wielodzietność	16	92
Bezrobocie	72	185
Niepełnosprawność	56	104
Długotrwała lub ciężka choroba	86	165
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	29	121
W tym: Rodziny niepełne	10	54

Rodziny wielodzietne	4	14
Przemoc w rodzinie	2	11
Alkoholizm	27	33
Narkomania	1	1
Trudności w przystosowania się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0
Zdarzenie losowe	0	0
Sytuacja kryzysowa	2	5

Źródło danych: sprawozdawczość OPS

Powyższe dane wskazują, że kwestia ubóstwa jest czynnikiem dominującym w strukturze udzielania pomocy. Kolejnymi przeważającymi problemami są: długotrwała choroba, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, alkoholizm, potrzeba ochrony macierzyństwa. Przy czym w jednej rodzinie często występuje kilka dysfunkcji jednocześnie.

Tabela 3.

Rodziny objęte wsparciem Asystenta rodziny w latach 2020-2022

Rok	Liczba rodzin objętych wsparciem Asystenta rodziny	Liczba dzieci objętych wsparciem
2020	33	63
2021	27	57
2022	37	82

Źródło danych: sprawozdawczość OPS

Jak wynika z powyższych danych w 2022 roku wsparciem asystenta objęto łącznie 37 rodzin, w których przebywało 82 dzieci. Były to środowiska, w których występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze, uzależnienia rodziców, jak również inne problemy, zaliczane do grupy wysokiego ryzyka. Występujące dysfunkcje powodowały konieczność systematycznego wsparcia i monitorowania rodzin przez asystentów i pracowników socjalnych. W porównaniu danych do lat ubiegłych zauważa się tendencję wzrostową rodzin z dziećmi wymagających wsparcia asystenta. Zakres wsparcia rodzin dotyczy przede wszystkim pomocy w przewyżnianiu trudności opiekuńczo-wychowawczych, przeciwdziałaniu sytuacjom kryzysowym, osiągnięciu stabilizacji życiowej oraz wspieraniu działań zmierzających do usamodzielnienia.

Tabela 4.**Przemoc w rodzinie – „Niebieskie Karty” w latach 2020-2022**

Rok	Liczba rodzin, w których prowadzono procedurę „Niebieskie Karty”	Liczba dzieci w rodzinach, objętych wsparciem	
		psychologa	pedagoga
2020	36	1	25
2021	39	1	14
2022	35	0	11

Źródło danych: sprawozdawczość OPS

Na przestrzeni lat 2020-2022 liczba rodzin z Gminy Radków, doświadczających przemocy domowej, w których prowadzona była procedura „Niebieskie Karty” kształtuje się na zbliżonym poziomie, przy czym w 2022 roku zauważalny jest nieznaczny spadek ilości tych rodzin. Działania dotyczące waliki z przemocą domową na terenie Gminy Radków podejmuje Zespół Interdyscyplinarnych działający w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W rodzinach, w których wychowywane są dzieci, pozostające w wieku szkolnym, znaczącym wsparciem jest pomoc specjalistów w tym w pierwszej kolejności pedagoga szkolnego, a także w niektórych przypadkach psychologa.

Tabela 5.**Liczba dzieci z gminy Radków przebywających w pieczy zastępczej w latach 2020-2022.**

Rok	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Liczba rodzin (z których dzieci umieszczono w pieczy zastępczej)
2020	23	14
2021	26	19
2022	28	19
(stan na 31.12.2022)	22	17

Źródło danych: sprawozdawczość OPS

Z powodu niewydolności opiekuńczo - wychowawczych biologicznych rodziców, przejawiających negatywne postawy rodzicielskie, skłonności do nadużywania alkoholu i innych negatywnych zachowań w 2022 roku ogółem 28 dzieci z 19 rodzin z Gminy Radków przebywało w pieczy zastępczej (stan na 31.12.2022 r. – 22 dzieci z 17 rodzin). W 2022 r. przypadki dwóch rodzin, podjęły współpracę z asystentem rodziny w wysiłkach zmierzających do odbudowania relacji

rodziny oraz stworzenie odpowiednich warunków do powrotu dzieci z pieczy zastępczej. Decyzją Sądu Rejonowego w Kłodzku III Wydział Rodzinny i Nieletnich czworo dzieci powróciło do rodzin biologicznych.

V. Analiza SWOT w obszarze wsparcia rodziny

Opracowana diagnoza, a także potrzeby i oczekiwania w obszarze wsparcia rodziny stanowią podstawę analizy SWOT, która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu wsparcia rodziny w Gminie Radków. Analiza SWOT jest oceną możliwości realizacji projektu, w którym uwzględnia się dostępne zasoby, dysponowanie którymi pozwoli na zaproponowanie i zrealizowanie oferty wsparcia dla rodzin, a także jest możliwością oszacowania ograniczeń w realizacji Programu.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Zatrudnieni asystenci rodziny; • Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego; • Dobra współpraca z instytucjami działającymi na rzecz rodziny (placówki oświatowe-pedagogicy i psychologzy szkolni, służba zdrowia, policja, PCPR, Centrum Interwencji Kryzysowej, Sąd, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych); • Realizacja programów osłonowych i profilaktycznych na rzecz wsparcia rodziny; • Zabezpieczenie w budżecie gminy środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczę zastępczą; • Otwartość na współpracę ze środowiskiem lokalnym; • Dostępność na terenie gminy do bezpłatnego poradnictwa prawnego – Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej; • Dostępność na terenie gminy do terapii i mitingów w Punkcie Konsultacyjno-terapeutycznym dla osób borykających się z problemem uzależnienia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie; • Niska świadomość w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych; • Problemy ekonomiczne rodzin; • Niechęć osób do korzystania z poradnictwa specjalistycznego; • Niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystywania własnych zasobów i możliwości; • Zbyt mała aktywność i gotowość ze strony społeczności lokalnej do współpracy; • Brak rodzin wspierających
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca rodzin dysfunkcyjnych z asystentami rodziny; • Edukacja rodziców, w szczególności poprzez radzenie sobie ze stresem, agresją, bezradnością, zarządzanie budżetem domowym; • Ustabilizowanie sytuacji materialno-bytowej 	<ul style="list-style-type: none"> • Ukształtowany model rodzin wielopokoleniowych korzystających z pomocy społecznej; • Złożoność problemów rodzin (emocjonalne i edukacyjne dzieci, zagrożenia uzależnieniami wśród dzieci i młodzieży, np. Internet;

<p>rodzin;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost świadomości rodzicielskiej w zakresie zagrożeń wynikających z uzależnień, przemocy domowej; • Możliwość dalszego podnoszenia kwalifikacji zawodowych w zakresie wspierania rodziny przez pracowników OPS (pracownicy socjalni i asystenci rodziny); • Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym 	<ul style="list-style-type: none"> • Zatracanie rodzinnych wartości; • Wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży • Brak zainteresowania rodziców problemami dzieci organizowaniem im wolnego czasu; • Degradacja więzi i relacji rodzinnych; • Występowanie zjawiska przerzucania odpowiedzialności za wychowywanie dzieci na inne podmioty i instytucje; • Bezradność i bierność rodziców w rozwiązywaniu własnych problemów, roszczeniowość postaw, niechęć do współpracy
---	--

VI. Założenia i adresaci Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada oddziaływanie na rodziny i ich otoczenie na poziomie profilaktyki i interwencji. Założenia Programu nakierowane są na ścisłą współpracę podmiotów działających na rzecz dzieci i rodzin, co zwiększa skuteczność podejmowanych działań.

Adresatami programu są dzieci i rodziny z terenu Gminy Radków, a w szczególności rodziny przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej oraz rodziny, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Rodzina to podstawowe środowisko rozwoju i funkcjonowania każdego człowieka. Rodzice zaś to pierwsi nauczyciele dziecka, na których spoczywa obowiązek świadomego kształtowania postaw, przekazywania systemu wartości i tradycji. Socjalizacja dziecka stanowi podstawę jego funkcjonowania w życiu, dlatego ważne jest zapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju. Praca z rodziną oraz wszelkie formy pomocy mają na celu przede wszystkim zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny, jak również aktywizację jej zasobów przy wzmocnieniu kompetencji i umiejętności społecznych. Działania skierowane są na zapewnienie dziecku poczucia bezpieczeństwa, optymalnych warunków do prawidłowego rozwoju, podniesienie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziców i jakości życia rodziny.

VII. Cele Programu

Cel główny: **wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych**

Cele szczegółowe:

- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny;
- poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców;

- doskonalenie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin zagrożonych problemami opiekuńczo – wychowawczymi;
- wsparcie materialne rodzin z dysfunkcjami ubóstwa i bezradności

VIII. Realizatorzy Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny będzie realizowany przez Gminę Radków, a działania mające na celu realizację założeń programu będą koordynowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Radkowie z siedzibą w Ścinawce Średniej we współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny:

Realizatorzy

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Radkowie zs. w Ścinawce Średniej;
- Urząd Miasta i Gminy w Radkowie;
- Placówki oświatowe i kulturalne;
- Miejsko Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zespół Interdyscyplinarny w Radkowie zs. w Ścinawce Średniej;
- Posterunek Policji w Radkowie;
- Organizacje pozarządowe;
- Placówki Służby Zdrowia

Ponadto w szczególnych przypadkach rodzin niezbędna jest współpraca z instytucjami o charakterze interwencyjnym jak Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich, Zespół Kuratorów, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie czy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kłodzku.

IX. Realizacja Programu

Realizacja Programu odbywać się będzie we współpracy z podmiotami wyszczególnionymi w programie, zaangażowanymi w proces wspierania rodziny. Zadania będą realizowane w sposób ciągły w ramach czasowych objętych programem, tj. w latach 2023-2025.

NAZWA ZADANIA	CZAS REALIZACJI	PODMIOT REALIZUJĄCY	WSKAŹNIK REALIZACJI
ZABEZPIECZENIE POTRZEB BYTOWYCH RODZIN Z PROBLEMEM UBÓSTWA I BEZRADNOŚCI			
Monitorowanie sytuacji rodzin z problemem bezradności opiekuńczo-wychowawczych	2023 - 2025	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych monitoringiem

Pomoc finansowa dla rodzin z problemem ubóstwa	2023 - 2025	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych pomocą finansową
Dożywianie dzieci i młodzieży	2023- 2025	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba dzieci objętych wsparciem w formie z posiłku
Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów „Stypendia szkolne”	2023- 2025	Urząd Miasta i Gminy	Liczba dzieci objętych wsparciem w formie stypendium szkolnego
Wspieranie rodzicielstwa- realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”	2023 - 2025	Urząd Miasta i Gminy	Liczba rodzin, które otrzymały Kartę Dużej Rodziny
POPRAWA JAKOŚCI OPIEKI SPRAWOWANEJ PRZEZ BIOLOGICZNYCH RODZICÓW			
Wsparcie asystenta rodziny w przezwyciężeniu trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	2023 - 2025	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.
Kierowanie oraz udzielanie informacji dot. specjalistycznego poradnictwa w tym: psychologicznego, medycznego, pedagogicznego, prawnego, rodzinnego	2023 - 2025	- Ośrodek Pomocy Społecznej, - Placówki Oświatowe - Zespół Interdyscyplinarny	-Liczba osób/dzieci skierowanych oraz objętych wsparciem - Liczba konsultacji
Motywowanie i kierowanie członków rodziny z problemem uzależnienia do leczenia odwykowego/ uczestnictwa w zajęciach terapeutycznych/mitingach	2023 - 2025	Ośrodek Pomocy Społecznej - Miejsko Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	- Liczba osób, skierowanych do podjęcia leczenia odwykowego /zajęć terapeutycznych/mitingów
Prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” -	2023 - 2025	Zespół Interdyscyplinarny,	Liczba rodzin, w których prowadzono procedurę „Niebieskie Karty”

Praca socjalna nakierowana na wzmocnienie w rodzinie zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji	2023- 2025	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych wsparciem w formie pracy socjalnej
Podjęcie działań interwencyjnych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka i rodziny	2023- 2025	- Ośrodek Pomocy Społecznej, - Policja - Zespół Interdyscyplinarny - Placówki służby zdrowia	Liczba rodzin, w których podjęto interwencję
Współpraca z Sądem /kuratorami w zakresie wglądu w sytuację rodziny, oceny sytuacji dziecka i rodziny	2023 – 2025	- Ośrodek Pomocy Społecznej, - Placówki Oświatowe	-Liczba rodzin
DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE I EDUKACYJNE NA RZECZ RODZIN ZAGROŻONYCH PROBLEMAMI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYMI			
Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności pracowników działających na rzecz rodzin w kryzysie.	2023 - 2025	- Ośrodek Pomocy Społecznej - Zespół Interdyscyplinarny	Liczba odbytych szkoleń/warsztatów/konferencji
Realizacja kampanii/programów profilaktycznych, skierowanych do dzieci i młodzieży zwiększających wiedzę o przemocy i uzależnieniach	2023 - 2025	- Placówki Oświatowe	Liczba zrealizowanych kampanii/programów profilaktycznych
Rozpowszechnianie informacji/materiałów edukacyjnych promujących zdrowy styl życia	2023 - 2025	- Ośrodek Pomocy Społecznej - Placówki Oświatowe - Organizacje pozarządowe	Liczba materiałów (np. ulotki, plakaty)

X. Źródła finansowania

1. Budżet Gminy Radków;
2. Budżet państwa - dotacja celowa przyznawana z zgodnie z art. 197 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

XI. Monitoring i ewaluacja Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 będzie koordynowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Radkowie zs. w Ścinawce Średniej. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Program jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych.

Realizatorzy Programu są zobowiązani przekazać koordynatorowi Programu sprawozdania z realizacji zadań za dany rok kalendarzowy w formie elektronicznej i papierowej.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej opracowuje i przedstawia Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny.

XII. Oczekiwane efekty

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- Poprawa sytuacji życiowej rodziny;
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny;
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia;
- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi;
- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej;
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu, sytuacji kryzysowych;
- poprawa jakości w funkcjonowania rodziny;
- wzrost świadomości rodzin na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny;
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji;
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Radków na lata 2023 -2025 zakłada tworzenie optymalnych warunków prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Radków oraz poprawy stylu i jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzania się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystaniu własnej aktywności i potencjału. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji Programu jest ścisła współpraca i zaangażowanie podmiotów działającymi na rzecz rodziny oraz podejmowanie interdyscyplinarnych działań. Oczekiwany efektami realizacji programu jest poprawa sytuacji życiowej dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla prawidłowego funkcjonowania rodziny.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.), do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Program Wspierania Rodziny w Gminie Radków **na lata 2023-2025** stanowiący załącznik do projektu uchwały, zwany dalej „Programem” zakłada kontynuację zadań realizowanych przez Gminę Radków w latach 2020-2022, określonych przez Radę Miejską w Radkowie uchwałą Nr XXI/138/19 z dnia 20 grudnia 2019 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Radków **na lata 2020-2022**.

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania rodziny w Gminie Radków jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji, związanych z opieką, wychowywaniem, skuteczną ochroną dzieci.

Program określa działania w obszarze wspierania rodziny, możliwości zapobiegania jej dysfunkcjom, jak również działania profilaktyczne w zakresie społecznie pożądanego modelu rodziny przy ścisłej współpracy instytucji działających na rzecz rodziny.

Biorąc pod uwagę potrzeby z zakresu wspierania rodziny, podjęcie uchwały jest uzasadnione.